

Dosarul nr. 3r-158/22

2-21041986-01-3r-17052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Pan Com” împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoană terță SRL „Ascensiune-Top”, privind constatarea nulității actelor administrative,

împotriva încheierii din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea avocatului Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, de alăturare la apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă:

La 22 martie 2021, SA „Pan Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoană terță SRL „Ascensiune-Top”, solicitând constatarea ilegalității răspunsului nr. 06-111/479 din 15 februarie 2021 a viceprimarului mun. Chișinău; constatarea ilegalității răspunsului nr. 01/1-08-49-din 17 februarie 2021 a Direcției Generală arhitectură și Relații Funciare; constatarea nulității dispoziției nr. 3-df din 20 ianuarie 2017 a viceprimarului mun. Chișinău, Nistor Grozavu; constatarea nulității acordul adițional din 25 ianuarie 2017 la contractul de arendă nr. xxx, semnat de viceprimarul mun. Chișinău și SRL „Ascensiune-Top”.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată de SA „Pan Com” a fost admisă. S-a constatat nulitatea Dispoziției nr.3-df din 20 ianuarie 2017 a viceprimarului mun. Chișinău și acordul adițional din 25 ianuarie 2017 la contractul de arendă.

La 17 septembrie 2021, avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele apelantului SRL „Ascensiune-Top”, prin intermediul poștei electronice a depus apel nemotivat

împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii (f.d. 61-62).

La 22 septembrie 2021, Primarul General al mun. Chișinău a contestat cu apel hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii (f.d. 64).

Prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele apelantului SRL „Ascensiune-Top”, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea apelului (f.d. 82-83).

La 17 martie 2022, avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, a depus o cerere de alăturare la apelul depus de Primarul General al mun. Chișinău, invocând susținerea cerințelor apelantului (f.d. 88-89).

Prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea avocatului Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, de alăturare la apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că Codul administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel.

La 05 mai 2022, avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top” a depus recurs împotriva încheierii din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii, cu remiterea cauzei spre judecare în Curtea de Apel Chișinău conform competenței.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a dat o interpretare voluntaristă prevederilor normelor de procedură în raport cu circumstanțele cauzei, or accesul liber la justiție este garantat și nu poate fi restricționat cu aprecieri arbitrare a normelor de drept.

A invocat că prevederile Codului administrativ statuează obligativitatea, atragerii în proces a persoanelor terțe inclusiv prin decizia emisă din oficiu de către instanța de judecată, în condiția în care instanța constată că în speță se aduc atingere drepturilor și intereselor acestora.

Cu referire la aplicabilitatea în practică a celor menționate a exemplificat că reclamantul-intimat contestă un act administrativ emis de autoritatea pârâtă în favoarea SRL „Ascensiune-Top”, care vizează în mod direct drepturile și interesele acesteia. Respectiv, o eventuală neadmitere a SRL „Ascensiune-Top” în ședința instanței, care se poziționează pe temeuri absolut similare celor susținute de către autoritatea pârâtă, demască evident caracterul unei proceduri judiciare defectuoase, care este promovată de Curtea de Apel Chișinău, acoperindu-se cu explicația precum că Codul administrativ nu instituie un astfel de remediu „alăturare la apel”.

Consideră că instanța de apel a interpretat absolut denaturat prevederile art. 195 Cod administrativ pe care își sprijină respectiva concluzie. Această normă în

coroborare inclusiv cu art. 218, dar și alte prevederi statuate în textul Codului administrativ garantează dreptul SRL „Ascensiune-Top” de a-și apăra drepturile în instanța de judecată utilizând normele Codului de procedură civilă stipulate de art. 361.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 14 aprilie 2022 și notificată prin intermediul poștei electronice avocatului Lupașcu Anatolie, la 29 aprilie 2022, iar SRL „Ascensiune-Top”, cu aviz de recepție, la 04 mai 2022 (f.d. 102verso, 104).

Avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top” a depus recurs la 05 mai 2022.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 17 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat, în adresa intimațiilor copia recursului depus de avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, cu înștiințarea despre posibilitatea prezentării referinței (f.d.108), însă aceștia nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top” și a menține încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău din considerentele ce urmează.

În corespundere cu articolul 241 alin.(1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Articolul 21 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele

de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu prevederile art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată de SA „Pan Com” a fost admisă. S-a constatat nulitatea Dispoziției nr.3-df din 20 ianuarie 2017 a viceprimarului mun. Chișinău și acordul adițional din 25 ianuarie 2017 la contractul dearendă.

La 17 septembrie 2021, avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele apelantului SRL „Ascensiune-Top”, prin intermediul poștei electronice a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii (f.d. 61-62).

La 22 septembrie 2021, Primarul General al mun. Chișinău a contestat cu apel hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii (f.d. 64).

Prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele apelantului SRL „Ascensiune-Top”, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea apelului (f.d. 82-83).

La 17 martie 2022, avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, a depus o cerere de alăturare la apelul depus de Primarul General al mun. Chișinău, invocând susținerea cerințelor apelantului (f.d. 88-89).

Prin încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea avocatului Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, de alăturare la apelul depus de Primarul General al municipiului Chișinău, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că Codul administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că dispozițiile art. 195 din Codul administrativ, se aplică restrictiv, exclusiv când normele Cărții a III-a a Codului administrativ conțin deficiențe de aplicare, care nu pot fi suplinite nici de interpretarea potrivită a principiilor conținute în Cartea I. Sensul normei enunțate, este în a suplini și nu în a institui reguli noi.

Astfel, instanța de apel a rezumat că „Procedura în apel” prevăzută de Capitolul III din Codul administrativ, nu instituie remediul cererii de alăturare la apel, corespunzător acesta devine inaplicabil în procedura contenciosului administrativ,

astfel că exercițiul efectuat de avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top”, a fost apreciat ca inadmisibil.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a cererii de alăturare la apel, justă.

În conformitate cu articolul 232 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea avocatului Lupașcu Anatolie de alăturare la cererea de apel depusă de către Primarul General al mun. Chișinău, deoarece, după cum întemeiat a stabilit și instanța ierarhic inferioară, Codul Administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel, ci doar depunerea cererii de apel. Chiar dacă procedura de alăturare la cererea de apel este reglementată de legislația procesual civilă, această instituție nu poate fi aplicată prin derogare și în acțiunile de contencios administrativ, având în vedere că legislația administrativă este unicul cadru juridic care reglementează procedura de examinare a acțiunilor în contenciosul administrativ, inclusiv modul de exercitare a căilor de atac.

Instanța nu va reține argumentul recursului precum că prin interpretarea oferită de instanța de apel s-ar îngreși dreptul recurentei de acces liber la justiție.

În ordinea instituită de cadrul legal, dreptul de acces la un tribunal presupune caracterul concret și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale. Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula o cerere vizează asigurarea unei bune-administrări a justiției și, în special, respectarea principiului securității raporturilor juridice, fapt consacrat și în practica CtEDO, în speța *Bellet v. Franța*.

În acest sens, Codul administrativ prevede trei grade de jurisdicție, ceea ce asigură un standard agreat și de Înalta Curte. Prin urmare, recurenta a dispus de o posibilitate clară și eficientă de a contesta în instanța de apel actul judecătoresc de dispoziție a instanței de fond.

Totodată, în cauza de referință în materia accesului la un tribunal, *Golder v. Regatul Unit*, Curtea a subliniat că dreptul de acces la un tribunal nu este unul absolut, existând limitări implicite. Caracterul concret și efectiv al accesului la justiție poate fi limitat în unele cazuri de probleme privind termenele aplicabile în cazul anumitor proceduri (prescripția extinctivă, termenele de atac).

S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și

anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (*cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei*).

În principiu, stabilirea unui anumit prag de competență (prag de admisibilitate *ratione valoris*) pentru accesul la o curte supremă are ca scop legitim să se asigure că aceasta nu este solicitată să trateze decât cauzele care prezintă un nivel de importanță corespunzător rolului său [*Zubac împotriva Croației (MC)*, pct. 73, pct. 83 și pct. 105].

La aspectul dat, instanța de recurs taxează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurente, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

Conform articolul 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de către avocatul Lupașcu Anatolie, în interesele SRL „Ascensiune-Top” și se menține încheierea din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii:

Iurie Bejenaru

Aliona Miron